

Lausunto

05.08.2025

Asia: VN/7046/2024

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi
virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta
annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain
muuttamisesta annetun lain kumoamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö

PL 28

00023 Valtioneuvosto

Hankennumero: VM037:00/2024

Asianumero: VN/7046/2024

HE eduskunnalle laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ka alkoholi- ja alkoholijuomaverosta
annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain kumoamisesta

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua yllä olevassa asiassa.

Lääkäriliitto pitää kannatettavana, että terveydelle haitallisia juomia ja elintarvikkeita tarkastellaan myös verotuksen kannalta. Terveysperusteista verotusta tulee kehittää monipuolisesti. Terveyttä edistävällä toiminnalla on merkitystä - ei vai kansalaisten omaan terveyteen ja hyvinvointiin- vaan myös sosiaali- ja terveyspalveluiden kuormittavuuteen, jota tulee pyrkiä vähentämään. Kun käsillä oleva esitys palvelee ensisijaisesti valtiontaloudellista tavoitetta, nähtäväksi lopulta jää esityksen vaikutukset kansanterveyden ja kansalaisten terveysohjaamisvaikutusten kannalta.

Lääkäriliitto kannattaa esitystä virvoitusjuomaverotuksen porrastamisesta kahdesta verotasosta kuuteen veroluokkaan tuotteen kokonaissokeripitoisuuden perusteella, sokerin ollessa merkittävä terveyshaitta. Porrastus erottaa paremmin matalan sokeripitoisuuden ja korkean sokeripitoisuuden juomat, joka toivottavasti ohjaa terveysvaikutteiseen kuluttamiseen.

Lääkäriliitto kiinnittää kuitenkin huomiota esityksen muutamiin kohtiin esityksen ydinperusteen ollessa juomien sokeripitoisuus.

Esityksen mukaan pakkaamattomat juomat kuuluvat virvoitusjuomaveron soveltamisalaan ja alimpaan veroluokkaan, riippumatta sokeripitoisuudesta eli niistä ei kannettaisi virvoitusjuomaveroa niiden sokeripitoisuuden perusteella. Liiton mielestä olisi hyvä kiinnittää, tavalla tai toisella, huomiota sokeripitoisuuteen, joka on esityksen ydinperuste, vaikkakin sen määrittäminen mainittujen tuotteiden osalta voikin olla haasteellista. Lisäksi sellaiset juomat, kuten vedet ja kivennäisvedet, jotka eivät aiheuta terveyshaittaa, tulisi harkita erottavaksi sokeripitoisten juomien verotuspohjasta.

Lisäksi liitto kiinnittää huomioita siihen, että erilaiset energiajuomat (mm. kofeiinia sisältävät juomat), joiden suosio ja kulutus on etenkin nuorison keskuudessa yleistynyt, katsotaan esityksessä alimpaan veroluokkaan kuuluvaksi. Lääkäriliitto näkisi tärkeänä, että näiden juomien terveysvaikutusten arviointiin kiinnitettäisiin jatkossa entistä enemmän huomiota ja pohdittaisiin, millä tavoin niiden käyttöön voidaan terveysmielessä vaikuttaa.

Lopuksi Lääkäriliitto kannattaa myös sitä, että virvoitusjuomaverotuksen korotukseen liittyen esitetään myös vain vähän alkoholia sisältävien (1,2–2,8 prosenttia) mietojen käymisteitse valmistettujen juomien alkoholiverotuksen kiristämistä.

Suomen Lääkäriliitto ry.

Lehtonen Kati
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund

